

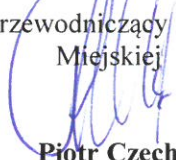
**UCHWAŁA NR XV/138/2016
RADY MIEJSKIEJ W MIROŚLAWCU**

z dnia 28 stycznia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mirosławiec na lata 2016-2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 1515, zm. poz. 1045, poz. 1890) i art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 332 z późn. zm.¹⁾) Rada Miejska w Mirosławcu uchwała, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mirosławiec na lata 2016-2018”, który stanowi załącznik nr 1 do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mirosławca.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Piotr Czech

---

¹⁾ Zm. z 2014 r. poz. 1188 i 1198 oraz z 2015 r. poz. 1045, 1199 i 1830.

Załącznik do Uchwały Nr XV/138/2016
Rady Miejskiej w Mirosławcu
z dnia 28 stycznia 2016 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mirosławiec na lata 2016-2018

Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem wychowawczym dziecka. W rodzinie dziecko uczy się właściwego postępowania, etyki i kultury. Rodzina kształtuje charakter i osobowość dziecka. To, co młody człowiek wyniesie z domu zostaje mu na całe życie. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednakże szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne m.in. takie jak brak umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Ich oddziaływanie sprawia, że rodzina nie zawsze potrafi rozwiązywać problemy życiowe i sprostać obowiązkom wobec dzieci.

Dlatego też podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mirosławiec na lata 2016-2018 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci poprzez pracę z rodziną. Podejmowane działania koncentrować się będą na całej rodzinie, również w sytuacjach umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną.

Nadrzędną zasadą przy realizacji Programu jest współpraca wszystkich podmiotów świadczących pomoc rodzinie.

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mirosławiec na lata 2016-2018 wynikają bezpośrednio z zapisów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Mirosławiec na lata 2014-2020” uchwalonej przez Radę Miejską w Mirosławcu w dniu 28 kwietnia 2014 roku. Obszar wsparcia poświęcony rodzinom został zapisany w części:

„Cel strategiczny 2: Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży,

- cel operacyjny 1: Wzmacnianie rodzin i podnoszenie poziomu ich funkcjonowania,
- cel operacyjny 2: Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.”.

Założenia Gminnego Programu są spójne także i z innymi dokumentami szczebla gminnego opracowanymi dla kwestii społecznych naszej gminy. Dokumentami tymi są:

1. Miejsko-Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Mirosławiec na rok 2015;
2. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Mirosławiec na lata 2014-2016;
3. Miejsko-Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2014-2016.

Powyższe dokumenty wyznaczają samorządowi preferowane kierunki działań w zakresie polityki społecznej naszej gminy, w tym wspierania rodziny.

Podstawę prawną opracowania i realizacji Programu stanowi art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 332, z późn. zm.).

1. Diagnoza

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mirosławiec na lata 2016-2018 jest diagnoza, która została oparta o dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mirosławcu, Urzędu Miejskiego w Mirosławcu, Miejsko-Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mirosławcu, Posterunku Policji w Mirosławcu i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wałcu za 2014 rok.

W 2014 roku ze świadczeń pomocy społecznej korzystały 253 rodziny (849 osób w rodzinach), z czego 60,5 % to rodziny z dziećmi do 18 roku życia. W rodzinach tych wychowuje się 338 dzieci. 29 z tych rodzin, w których wychowuje się 76 dzieci, objętych jest wsparciem z powodu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Stanowi to 11,46 % ogólnej liczby rodzin objętych pomocą.

Tabela 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą

Rodziny	Liczba rodzin
z dziećmi	153
wielodzietne (troje i więcej dzieci)	45
niepełne	30

Źródło: dane własne

Tabela 2. Rodziny objęte pomocą z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	Liczba dzieci w rodzinie						
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 dzieci
Liczba rodzin	45	63	24	14	4	2	1

Źródło: dane własne

Główną przesłanką udzielania świadczeń z pomocy społecznej rodzinom było ubóstwo (193 rodziny). Przyczyną ubóstwa najczęściej było bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i długotrwała choroba. Powody trudnej sytuacji prezentuje tabela 3.

Tabela 3. Powody trudnej sytuacji życiowej

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ubóstwo	193	617
bezrobocie	164	603
potrzeba ochrony macierzyństwa	93	451
niepełnosprawność	76	213
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	61	324
długotrwała lub ciężka choroba	59	155
alkoholizm	12	38
sieroctwo	7	38
bezdolność	5	5
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	5
narkomania	1	1
przemoc	1	4

Źródło: dane własne

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Jest to rodzaj inwestycji, która przynosi wymierne korzyści całemu społeczeństwu. Wychowanie przedszkolne w naszej gminie realizuje jedno przedszkole publiczne z oddziałem zamiejscowym, jeden oddział przedszkolny w szkole publicznej i niepubliczny punkt przedszkolny.

Tabela 4. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w roku 2014/2015

Wyszczególnienie	Liczba dzieci
Samorządowe Przedszkole „Słoneczko”	156

Oddział Przedszkolny w Zespole Szkół w Piecniku	25
Punkt Przedszkolny „Akademia Malucha” w Mirosławcu	16
Razem:	197

Źródło: Urząd Miejski w Mirosławcu

Edukacja szkolna w Gminie realizowana jest w dwóch szkołach podstawowych i w dwóch szkołach gimnazjalnych. Tabela 5 prezentuje liczbę uczniów w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2014/2015.

Tabela 5. Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów

Wyszczególnienie	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa w Mirosławcu	379
Szkoła Podstawowa w Piecniku	63
Gimnazjum w Mirosławcu	172
Gimnazjum w Piecniku	27
Razem:	641

Źródło: Urząd Miejski w Mirosławcu

Ważną rolę w systemie pomocy rodzinie odgrywają w naszej gminie świetlice środowiskowe funkcjonujące w strukturze Ośrodka Kultury w Mirosławcu (tabela 6). W godzinach popołudniowych dzieci i młodzież mają zapewnione warunki do nauki, zabawy i spędzania czasu wolnego. W 2014 roku w zajęciach świetlicowych wzięło udział 115 uczestników w wieku od 6 do 17 lat.

Tabela 6. Dzieci objęte opieką świetlic środowiskowych

Wyszczególnienie	Liczba uczestników
Świetlica w Mirosławcu	32
Świetlica w Mirosławcu Górnym	24
Świetlica w Piecniku	10
Świetlica w Jabłonowie	18
Świetlica w Hankach	15
Świetlica w Bronikowie	8
Świetlica w Łowiczu Waleckim	8
Razem	115

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz realizacji Miejsko-Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mirosławcu w 2014 r.

Istotną formą wspomagania rodziny mającej problemy w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich jest praca z rodziną prowadzona przez asystenta rodziny. W 2014 roku tą formą wsparcia zostało objętych 10 rodzin, w których wychowuje się 34 dzieci.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą tutejszego ośrodka pomocy społecznej. Monitoring prowadzony jest przez asystenta rodziny i przez pracowników socjalnych. W przypadku stwierdzenia bardzo niepokojącej sytuacji w rodzinie powiadamiany jest sąd rodzinny i nieletnich. W 2014 roku ośrodek pomocy społecznej złożył do sądu trzy wnioski o wgląd w sytuację dzieci.

Z danych ośrodka pomocy społecznej wynika, że w 15 rodzinach (40 dzieci) z powodu nienależytego wykonywania władzy rodzicielskiej sprawowany jest nadzór kuratora sądowego. Nadzorem kuratora sądowego objętych jest także 14 nieletnich.

W przypadku pojawiających się dysfunkcji, rodziny mają możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa. W 2014 roku poradnictwo specjalistyczne świadczył m.in. Punkt Konsultacyjny i Interwencji Kryzysowej mieszczący się w Wałczu przy Alei Zdobywców Wału Pomorskiego 54. Zatrudnieni w nim specjaliści udzielili 82 porady, które dotyczyły przemocy w rodzinie, uzależnień oraz rozwiązywania sytuacji kryzysowych (7 osób skorzystało z pomocy prawnika, 32 z pomocy psychologa i 11 z pomocy terapeuty do spraw uzależnień).

Osoby uzależnione, współuzależnione i ofiary przemocy w rodzinie korzystały także z usług Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie przy NZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego i Uzależnień w Wałczu przy ul. Kościuszkowców 10 (psychoterapeuta, instruktor terapii uzależnień, psycholog-psychoterapeuta uzależnień). W Punkcie tym udzielono 60 porad (35 dla osób uzależnionych od alkoholu, 12 dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu, 13 porad w związku z trudnościami życiowymi i adaptacyjnymi).

W sytuacji zagrożenia dobra dziecka sąd opiekuńczy może zarządzić środek zapobiegawczy w formie ustanowienia nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Na koniec 2014 roku w pieczy zastępczej przebywało 10 dzieci z naszej gminy, z czego 6 przebywało w rodzinach zastępczych na terenie naszej gminy i 4 w rodzinach zastępczych poza terenem naszej gminy.

Tabela 7. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Forma pieczy zastępczej	Liczba dzieci	
	Razem	Umieszczonych w 2014 r.
Rodzina zastępcza zawodowa	2	-
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia opiekuńczego	-	-
Rodzina zastępcza spokrewniona	8	-
Niezawodowa rodzina zastępcza	-	-
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	-	-

Źródło: dane własne

2. Odbiorcy Programu

Adresatami niniejszego Programu są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zamieszkujące na terenie gminy Mirosławiec, które ze względu na trudności w funkcjonowaniu społecznym lub znajdujące się w kryzysie wymagają wsparcia odpowiednich instytucji.

3. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny:

3.1. Zasoby instytucjonalne działające na terenie Gminy Mirosławiec:

- 1) Urząd Miejski w Mirosławcu;
- 2) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu;
- 3) Posterunek Policji w Mirosławcu;
- 4) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mirosławcu;
- 5) Zespół Szkół w Mirosławcu;
- 6) Zespół Szkół w Piecniku;
- 7) Samorządowe Przedszkole „Słoneczko” w Mirosławcu;
- 8) Biblioteka Publiczna w Mirosławcu;
- 9) Ośrodek Kultury w Mirosławcu;
- 10) Punkt Przedszkolny „Akademia Malucha” w Mirosławcu;
- 11) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Wałczu Koło Miejskie w Mirosławcu;
- 12) Parafie;
- 13) Zakłady Opieki Zdrowotnej w Mirosławcu;
- 14) Zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.2. Zasoby instytucjonalne działające poza terenem Gminy Mirosławiec:

- 1) Sąd Rejonowy w Wałczu;

- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu;
- 3) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałczu,
- 4) Poradnia Zdrowia Psychicznego i Uzależnień w Wałczu;
- 5) Powiatowy Urząd Pracy w Wałczu.

4. Cele Programu

4.1. Cel główny:

Stworzenie warunków optymalnego funkcjonowania rodzin oraz uruchomienie mechanizmów wyrównywania dysfunkcji.

4.2. Cele szczegółowe:

1. Rozwój systemu opieki nad rodziną i dzieckiem

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator	Partnerzy	Wskaźniki
1.	Zapewnienie rodzinom opieki i wsparcia asystenta rodziny	Wsparcie rodzin pracą asystenta rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	-	- Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
2.	Zapewnienie rodzinom pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Wsparcie rodzin pracą psychologa i pedagoga	Zespół Szkół w Mirosławcu, Zespół Szkół w Piecniku, Samorządowe Przedszkole „Słoneczko” w Mirosławcu	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałczu, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	- Liczba rodzin objętych wsparciem psychologiczno-pedagogicznym.
3.	Zapewnienie rodzinom wsparcia przez rodziny wspierające	Szkolenie rodzin wspierających, podpisywanie umów i pokrywanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	-	- Liczba rodzin wspierających, z którymi została zawarta umowa.
4.	Zapewnienie dzieciom miejsc w placówkach wsparcia dziennego	Zapewnienie miejsc dla dzieci w wieku szkolnym od 6 do 18 lat	Ośrodek Kultury w Mirosławcu	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	- Liczba placówek wsparcia dziennego; - Liczba dzieci objętych opieką placówki wsparcia dziennego.

2. Wzmacnianie roli i funkcji rodziny

Lp	Zadanie	Działanie	Realizator	Partnerzy	Wskaźniki
1.	Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa, terapii rodzinnej i mediacji	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu, Zespół Szkół w Piecniku,	Miejsko-Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mirosławcu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałczu, Punkt Konsultacyjny	- Liczba osób korzystających z porad; - Liczba i rodzaj udzielonych porad.

			Zespół Szkół w Mirosławcu, Samorządowe Przedszkole „Słoneczko” w Mirosławcu	i Interwencji Kryzysowej w Wałczu, Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie przy NZOZ Poradni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień w Wałczu	
		Przyjmowanie do przedszkola dzieci objętych nadzorem kuratorskim lub wsparciem asystenta rodziny	Przedszkole Samorządowe „Słoneczko” w Mirosławcu, Oddział Przedszkolny w Zespole Szkół w Piecniku	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	- Liczba dzieci przyjętych do przedszkola
2.	Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny	Motywowanie rodziców do wspólnego spędzania czasu wolnego z dziećmi	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu, Zespół Szkół w Mirosławcu, Zespół Szkół w Piecniku, Samorządowe Przedszkole „Słoneczko” w Mirosławcu, kuratorzy sądowi	Ośrodek Kultury w Mirosławcu	- Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach
		Motywowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu, Zespół Szkół w Mirosławcu, Zespół Szkół w Piecniku, Samorządowe Przedszkole „Słoneczko” w Mirosławcu, kuratorzy sądowi	Ośrodek Kultury w Mirosławcu	- Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach
		Motywowanie uczniów do udziału w zajęciach świetlicowych	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu, Zespół Szkół w Mirosławcu, Zespół Szkół w Piecniku, Samorządowe	Ośrodek Kultury w Mirosławcu	- Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach

		Przedszkole „Słoneczko” w Mirosławcu, kuratorzy sądowi	
	Działania na rzecz aktywizacji zawodowej członków rodzin	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	Powiatowy Urząd Pracy w Wałczu
			- Liczba osób uczestniczących w działaniach aktywizacji zawodowej

3. Podnoszenie jakości i efektywności usług świadczonych na rzecz wspierania rodziny

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator	Partnerzy	Wskaźniki
1.	Doskonalenie zintegrowanego systemu wspierania rodziny	Monitorowanie rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	-	- Liczba rodzin, w których osiągnięto założone cele; - Liczba rodzin, które zrezygnowały ze współpracy z asystentem rodziny.
		Monitorowanie skuteczności podejmowanych działań na rzecz rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	Kuratorzy sądowi, PCPR w Wałczu	- Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora sądowego; - Liczba nieletnich objętych dozorem kuratora sądowego; - Liczba orzeczeń wydanych przez sąd rodzinny o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej; - Liczba dzieci powracających z pieczy zastępczej.
2.	Tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny	Organizowanie szkoleń i superwizji dla asystenta rodziny	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu	Organizacje szkolące	- Liczba szkoleń i superwizji.

5. Monitoring

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do 31 stycznia każdego roku w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mirosławcu.

6. Sprawozdawczość

Burmistrz Mirosławca każdego roku do dnia 31 marca przedłoży Radzie Miejskiej w Mirosławcu sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny za rok poprzedni.

7. Finansowanie

Program Wspierania Rodziny finansowany będzie ze środków budżetu Gminy i Miasta Mirosławiec, dotacji oraz innych źródeł.

